

Oponentní posudek bakalářské práce

Autor/ka BP:

Šárka Klíkarová

Název práce:

Politické a sociální myšlení Friedricha Augusta von Hayeka

Oponent/ka:

PhDr. Ondřej Lánský, Ph.D.

Hodnotící kritéria				
	Splňuje bez výhrad	Splňuje s drobnými výhradami	Splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Obsahová				
V práci jsou vymezeny základní a dílčí cíle, které jsou v koncepci práce patřičně rozpracovány. Cíle jsou adekvátně naplňovány.	☐	☐	☒	☐
Práce splňuje cíle zadání.	☐	☒	☐	☐
Studující využívá a kriticky vybírá primární a/nebo sekundární literaturu.	☐	☐	☒	☐
Práce má vymezen předmět, je využito odpovídajících metodologických postupů.	☐	☒	☐	☐
Výstupy výzkumných částí jsou adekvátně syntetizovány a je o nich diskutováno.	☐	☐	☒	☐
V práci je využita odborná terminologie a jsou vysvětleny hlavní pojmy.	☐	☒	☐	☐
V práci jsou formulovány jasné závěry, které se vztahují ke koncepci práce a ke stanoveným cílům.	☐	☒	☐	☐
B. Formální				
Práce vykazuje standardní poznámkový aparát a jednotný způsob citací v rámci práce, je typograficky jednotná.	☐	☒	☐	☐
Studující dodržuje jazykovou normu, text je stylisticky jednotný.	☐	☐	☒	☐
Text je soudržný, srozumitelný a argumentačně podložený.	☐	☐	☒	☐
C. Přínos práce *	☐	☐	☒	☐

Slovní hodnocení práce:

Autorka si ve své bakalářské práci vytkla za cíl věnovat se tématu myšlení Friedricha von Hayeka s tím, že ale svou práci nijak hlouběji nevymezila. Cíl je tedy poměrně výrazně popisný. Tomuto cíli odpovídá struktura i podoba textu (viz níže).

Autorka se nejdříve stručně věnuje životu Friericha von Hayeka. V dalších částech se zaměřuje zejména na kritiku scientismu, kritiku centrálního plánování, na témata individualismu a svobody či se ještě předtím zabývá spontánním řádem. Autorka zpracovala velkou část literatury dostupné v českém jazyce, přičemž zahraniční zdroje naopak chybí (což ale vzhledem k úrovni studia nepředstavuje zásadní problém). Práci by slušelo hlubší zpracování dalších zdrojů k některým problémům, které by autorce dovolilo zaujmout k Hayekovi kritičtější pozici - např. by autorka mohla zpracovat otázku socialismu tak, že by konfrontovala Hayekovu reduktivní představu o socialismu s nějakým jiným vymezením.

Autorčina stylistika vykazuje spíše podprůměrnou úroveň. Věším problémem je to, že velká část tvrzení, která jsou východiský autorčiny argumentů, nejsou plnohodnotně doložena či kriticky prozkoumána. To je zřejmě způsobeno tím, že často reprodukuje teze Friedricha von Hayeka bez odstupu či nadhledu. Autorka tak poměrně často sklouzává na rovinu pouhých tvrzení, u kterých navíc není odlišitelné to, zda jde o její teze, interpretaci či pouhou reprodukci zkoumaného díla. Přestože je z textu jasné, že platí spíše třetí případ, je tento přístup hraniční: problematické je to z hlediska otázky, co v této práci vlastně představuje autorčin přínos? Navíc je v celém textu vidět poměrně silná sympatie k Hayekovi a k neo/iberální ideologii, která výrazně a negativně ovlivňuje vyznění textu, které tak působí možná až příliš ploše. Jistou výjimkou je částečně Závěr práce, kde autorka představuje i některé kritiky směřované proti Hayekově argumentaci.

Vzhledem k úrovni studia práce splňuje základní podmínky pro udělení bc. titulu, nicméně je třeba upozornit na to, že k vyrovnání se s nějakým dílem je třeba jej konfrontovat s jinými texty (či třeba i empirickou realitou), k čemuž autorka ve svém textu téměř nepřistupuje. Na vyšším stupni by podle mého soudu tento přístup již nebyl dostatečný.

Práce splňuje požadavky na udělení akademického titulu Bc.:

Práci doporučuji k obhajobě:

Návrh klasifikačního stupně:

ANO
ANO
velmi dobře minus

Náměty pro obhajobu:

Autorka by se v rámci své obhajoby mohla vyslovit k následujícím otázkám/problémům:

1. Jak by se autorka vyrovnala s kritikou postavenou na tom, že volný trh, u kterého autorka automaticky (zjevně pod vlivem Hayeka) předpokládá (avšak bez argumentace či důkazů), že existoval či existuje, je ve skutečnosti mýtus (či ideologie), protože kapitalismus byl historicky zaváděn takéž pomocí státu a nikoliv jemu navzdory? (Taková tvrzení vycházejí nejen z marxistických analýz kapitalismu, ale také z jiných směrů; viz např. práce jihokorejského ekonoma Ha-Joon Changa 23 věcí, které vám neřeknou o kapitalismu.)
2. Co autorka soudí o tzv. tržním socialismu? Jak by tuto koncepci kritizovala na základě Hayekova myšlení? Anebo naopak, šlo by na základě této koncepce nějak revidovat Hayeka?
3. Na s. 47 autorka přistupuje k pokusu o interpretaci některých částí Hayekovy argumentace, kterou zakládá na srovnání bývalého Západního a Východního Německa a také české společnosti. V podstatě tvrdí, že dnešní západní část Německa je rozvinutější díky tomu, že nebyla pod vlivem socialismu. Není celá situace složitější v tom, že současné Německo je zemí se sociálně-tržním směřováním ekonomiky či sociální politiky, které je spíše hybridním propojením kapitalismu a socialismu? Zkrátka: mohla by tuto svou tezi autorka nějak rozšířit a prohloubit?

Datum: 04.01.2019

Podpis:

